

VASZILIJ BOGDANOV

RICARDO REIS SZIBÉRIÁBAN. A KÖLTŐI VERSENY III. Más dimenziók

Alexander Search versei Vaszilij Bogdanov szibériai füzetébe

1. A tojás

Egy nagy fekete madár majd kikölti
a tojást. Benne szunnyad a jövő.
Erre vársz te is, mi is, én is, ő!
Mindannyian. Szavunk szavadba ölti
a várakozás. Szibéria egén
koporsószögek a csillagok,
Léna szemében mégis felragyog,
rád sugárzik a képzelt, csalfa fény,
a vak remény, hogy minden változik
és repedezik már a tojás héja,
a nagy madár jövőnket kikotolja,
és üldözhetnek is immár valakik,
 utol nem érnek, más dimenziókban
 bujkáltok majd, még nem tudjátok, hol van.

2. Egyre több az árnyék...

Szibéria sugárzik,
de egyre több az árnyék.
Köztük bujkál a *másik*.
Szibéria sugárzik.
Mielőtt továbbállnék,
s titkos csodákra várnék,
Szibéria sugárzik,
de egyre több az árnyék.

3. Rémárnyjáték

Régen holt száműzöttek
menetoszlopban jönnek,
régen holt száműzöttek?
Mintha egy rémárnyjáték
kellős közepén állnék.
Régen holt száműzöttek
üzenetére várnék.

4. Nem is remélt ajándék

Fel-felizzik a tajga, Szibéria sugárzik,
de egyre több az árnyék, köztük bujkál a *másik*.
Fel kell fedeznem még ma, mielőtt továbbállnék.
Fel-felizzik a tajga. Szibéria sugárzik.
Mielőtt továbbállnék, titkos csodákra várnék,
és vele szóba állnék, nem is remélt ajándék.
Fel-felizzik a tajga, Szibéria sugárzik,
de egyre több az árnyék. Tovatűnik a *másik*.

5. Vonzások, választások

Lehet, hogy itt maradok,
árnyakkal mindörökre.
Körülfog zombi, halott,
rőt mennyei körökbe –
vagyok, vagy mégsem vagyok? –
kerengek felpörögve.
Lehet, hogy itt maradok,
árnyakkal mindörökre.
Másom int. Svédasztalok,
szép lányok várnak, tudod,
mielőtt tört tükrökben
néznénk arcunk röhögve.
Lehet, hogy itt maradok.

Alexander Search Pessoa kevésbé ismert heteronimái közé tartozik. Nem csupán angolmán, mint *nemzője*, Pessoa – aki angolul is írt érdekes verseket, csillogóan talányos, mesteri szonetteket, s mint a Skóciában tanuló és az angol nyelvhez, irodalomhoz, élethez oly rajongással viszonyuló, de a portugál nyelvhez makacsul ragaszkodó Álvaro de Campos –, hanem angolul is ír. Akár a szintén az angol irodalom bűvöletében alkotó, Londonban is sokat megforduló, rejtélyes, angol rejtvényűjságoknak is dol-

gozó s verseit az avantgárd vonzásában író, különös és talányos A. A. Cross. Igen, Search eleve angolul ír, ezoterikus, törékeny, de annál izgalmasabb verseket. De neki is maradtak fenn portugálul írt versei... Pessoa minuciózus aprólékossággal s nagy műgonddal kidolgozott, de több ponton egymásnak ellentmondó „tényekkel” operáló és eléggé kavargó magánmitológiája szerint Search 1907. október 2-án rejtélyes szövetséget kötött a Sátánnal. [!] Szerződésük fennmaradt Pessoa hatalmas, rendezetlen hagyatékában. Érdeemes talán teljes egészében idéznünk az eredetileg angolul írt szöveget, mert sokat elárul a fiatal Search élet- és ettől teljességgel elválaszthatatlannak tűnő költészetfelfogásáról. „Egyezés kötött a Pokolbéli, a Seholsincsből származó Alexander Search és Jacob Satanas között, aki ugyanitt úr, noha nem király: 1. Soha nem mondanak le arról a tervükről, és soha semmi nem téríti el őket attól a szándékukról, hogy jót tegyenek az emberiségnek. 2. Soha nem írnak olyan érzéki vagy más gonosz dolgokról, amelyek kárára lehetnek azoknak, vagy befolyásolhatják azokat, akik olvasnak. 3. Soha nem felejtik el, amikor az igazság nevében a vallást támadják, hogy a vallást nehezen lehet helyettesíteni, és hogy a szegény ember a sötétben sírdogál. 4. Soha nem feledkeznek meg az emberi szenvedésekről és fájdalmakról.” Search érzékeny membránként viszonyult a változó világhoz, Bogdanov átíratnak tűnő, enigmatikus versei is bizonyítják érzékenységet, empátiáját, együtt érez a mindenkori megalázottakkal és a megszorítottakkal, de ugyanakkor állandóan kísérti nyugtalanító hasonmása is, a heteronimák örök rögeszméje, és megejti Szibéria, kíváncsi lesz az elátkozott ország rész rejtetegetett titkaira, és már nem is akar elmenni innen. – Tatjana Bogdanova

Albert Sándor fordítása

